

SALHUS MENIGHETSBLAD

NR. 5 - 2021 - 38. ÅRG.

FOR HORDVIK, SALHUS, MJØLKERÅEN OG MORVIK

En glede for hele folket

«Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket» (Luk. 2:10)

Menighetens nettsider:
kirken.no/nb-NO/fellesrad/Bergen/menigheter/
Salhus-menighet
facebook.com/salhusmenighet
E-postadresse:
salhus.menighet.bergen@kirken.no
Tlf Salhus menighet: 55 36 22 40
Bestilling av dåp, vielser og gravferd,
Telefon: 55593210.
Kontortid: tirsdag, onsdag og fredag
fra kl 9.00 til 13.00.

Kontaktinformasjon:

Sogneprest
 Hanne Zimmermann-Ølberg
 Epost: ho969@kirken.no

Kapellan
 Thor Haavik
 Epost: th656@kirken.no

Prestevikar
 Christian Dossou Nonvide
 Epost: co744@kirken.no

Menighetspedagog
 Elise Lindtner Sæle
 Epost: es232@kirken.no

Administrasjonsleder
 Kristi Elin Aadland
 Tlf.: 55 36 22 40
 Epost: ka365@kirken.no

Menighetsrådsleder:
 Per Vidar Halsnes
 Epost: Per-Vidar.Halsnes@bkk.no

Kantor
 Magnar Børnes
 Epost: mb862@kirken.no

Kirketjener
 Joana Vaitke
 Epost: jv694@kirken.no

Diakonarbeider:
 Helen Toppe
 epost: ht263@kirken.no

Barne- og ungdomsarbeider:
 Eli Aurlund Sæle
 Epost: ea843@kirken.no

Bladets adresse:
 Salhus menighetskontor - Vikavn. 14, 5107 Salhus
 Felleskonto for bladet: 1602.56.64926 -
 Merk giroen «Menighetsblad»

Opplag: 3500. Kommer ut ca. 5 ganger pr. år.

Redaksjon: Ansvarleg redaktør: Magne Fonn Hafskor
 - mobil 92294877 • Lokalredaktør Helen Toppe
 - epost: ht263@kirken.no
 Annonseansvarlig: Torill Hatlebrekke Husebø
 - mobil 99550787/ epost: thh@bkkfiber.no

Design og trykk: MOLVIK GRAFISK AS

En vismann forteller

Jeg skal være én av 3 vise menn i juledramaet på skolegudstjenestene i år. «Det er en meget viktig rolle», har de andre i staben forsikret meg om. Vismannen viser nemlig menneskers nysgjerrighet, forundring og glede over møte med Jesus.

AV HANNE Z. ØLBERG, SOKNEPREST I SALHUS

BARNET I KRYBBEN: Jesus ble født som et menneske, men er Guds sønn. Han hører både himmelen og jorden til, og vi får høre Ham til. Dette er en glede for alle mennesker – spre det videre! (Arkivfoto)

I dramastykket forundrer vismannen seg over at både engler og stjerner – det som vanligvis hører himmelen til – er innblandet i Jesu fødselshistorie. Han lurer veldig på hvilken relasjon det er mellom det lille menneskebarnet i stallen og den klare stjernen som vitner om en stor kongefødsel. Nysgjerrigheten og kunnskapen deres førte dem til stallen.

Matteus-evangeliet forteller om vismennene: «Da de så stjernen, ble de fylt av jublende glede. De gikk inn i huset og fikk se barnet hos moren, Maria, og de falt på kne og hyllet ham. Så åpnet de skrinene sine og bar fram gaver til barnet: gull, røkelse og myrra» (Matt 2:10-11).

I dramastykket er det også med en gjeter, en pratsom gjeter som ivrig forteller sin livshistorie. Lukas-evangeliet forteller om hvordan gjeterne «skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte» (Luk: 2: 16-18).

Jeg ser for meg hyrdene som forteller i munnen på hverandre om alt de har sett og hørt, både til Maria, men også til alle andre de møtte resten av livet sitt: «Har jeg fortalt om den gang jeg så englene fra himmelen? Har jeg fortalt at jeg var den første til å se han der Jesus som alle nå veit hvem er?»

Hverken gjeterne fra Betlehem eller vismennene fra Østen hadde noen anelse om at de faktisk en dag skulle få se det ekte guddommelige med egne øyne. For dem alle var dette en umulighet – Gud og himmelen var for høy, for mektig, for langt borte for mennesker.

Men Johannesprologen, som vi hvert år leser på 1. juledag, sier det tydelig: «Ingen har noen gang sett Gud, men den enbårne, som er Gud, og som er i Fars favn, han har vist oss hvem han er» (Joh. 1:18)

Jeg skulle gjerne ha sett Jesus med egne øyne, jeg også. Som vismennene, eller gjeterne, eller alle de andre som fikk sjansen i løpet av de 33 åra Jesus levde på jorden. Men heldigvis for oss som lever lenge etter Jesu oppstandelse og himmelfart, så var både gjeterne og vismennene og øyenvitnene rundt Jesus pratsomme folk.

Forundring og overbevisning har gitt oss historiene som vi kan lese i Bibelen i dag. Jesus ble født som et menneske, men er Guds sønn. Han hører både himmelen og jorden til, og vi får høre Ham til. Dette er en glede for alle mennesker – spre det videre! «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i».

Julen i Salhus menighet

Søndag 28. november kl. 11.00: Lysmesse

Søndag 5. desember kl. 11.00: Gudstjeneste

Søndag 5. desember kl. 19.00: Julefest for alle ungdommer

Fredag 10. desember kl. 19:30: Julekonsert med Multa Paucis og Kvarts

Søndag 12. desember kl. 11.00: Familiegudstjeneste + juleverksted

Søndag 12. desember kl. 16.00: Vi synger julen inn på Heimly bedehus

Søndag 12. desember kl. 18.00: Julekonsert i Salhus kirke

Søndag 19. desember kl. 11.00: Gudstjeneste i Salhus kirke

Fredag 24. desember kl. 14.00: Gudstjeneste i Salhus kirke og Hordvik bedehus

Fredag 24. desember kl. 16.00: Gudstjeneste i Salhus kirke og Heimly bedehus

Lørdag 25. desember kl. 11.00: Festgudstjeneste i Salhus kirke

Søndag 2. januar kl. 16.00: Julefester i Hordvik Bedehus og Heimly Bedehus

KJERSTI TOPPE PÅ STATSRAÅDKONTORET:

– «Heime» vil alltid vere i Morvik og på Toppe, sjølv om eg har pendlarbustad i Oslo, seier Kjersti Toppe. (Foto: Barne- og familiedepartementet)

– Vi som kjem frå Toppe er jo ikkje til å stoppe

– Tru- og livssynspolitikken er eit svært sentralt område i min portefølje som det skal bli kjekt å få jobbe med. Barne- og familiepolitikk er også eit stort ansvarsområde, der også barnevern er med. Her er det mykje å arbeide med, seier Kjersti Toppe (Sp), som er blitt barne- og familieminister i den nye regjeringa.

AV HELEN TOPPE

Kjersti Toppe fortel at ho blei ringt opp av Trygve Slagsvold Vedum ein dag før telefonen kom frå Jonas Gahr Støre.

– Han førebudde meg på at telefonen ville koma, slik at eg fekk tenkt meg litt om og snakka med den næraste familien om det å bli statsråd, seier ho, og legg til at det var ei stor ære å bli spurt om å bli statsråd i Støre si regjering.

Kjersti Toppe har blitt minister for barne- og familiepolitikken, for tru- og livssynspolitikken og for forbrukarpolitikken – alt saman viktige politikkområder. Ho har tidlegare arbeidd med helsepolitikk på Stortinget.

– Alt heng saman med alt, og mykje av det eg har lært og erfart i helsepolitikken, som verdien av førebygging, er viktig å ta med seg til mitt arbeid i det nye departementet, seier ho.

– Kva drivkraft får deg til å seie ja til ein slik stor jobb? Kva triggjar Kjersti?

– Eg veit ikkje kva eg skal svare på det, eigentleg, men eg synes det er veldig viktig og stas å få vere folkevalgt; å vere eit ombod. Det er ikkje som kva slags helst annan stilling eller yrke. Det er ikkje eit yrke ein gong, vil eg seie. Du må ha tillit – frå partiet, frå folket og frå statsministeren. Og så får ein jo ein unik moglegheit til å

medverke og bestemme den retninga samfunnet skal ta. Det er folk det handlar om. Alt vi gjer får konsekvensar for mange, og forhåpentlegvis til det betre.

– Kva ber du med deg frå oppveksten på Toppe?

– Det er jo unekteleg veldig gøy at ei bondejente frå Toppe er blitt minister! Ja det er skikkeleg gøy! Du veit; vi som kjem frå Toppe er jo ikkje til å stoppe. Så eg lurar på om Støre eigentleg visste kva han gjorde, ler ho.

– Men for å slutte å tulle, så ber eg jo oppveksten på Toppe med meg. Den har unekteleg forma meg. Eg vaks opp i huset der saman med søsken, tante, foreldre og besteforeldre.. Oppveksten min var veldig fri og fin. Vi arbeidde på garden, i gartneriet og i blomsterbutikkane. Med ein far som også var i politikken så blei eg nok godt opplært. Eg gjekk i skulemusikk, og i kor på bedehuset Heimly. Det var trygt og kjekt. Eg håpar at oppveksten og bakgrunnen min gjer at eg er litt «jorda», og ikkje fjernar meg frå det som dei fleste av oss opplever i sine liv i kvar dagen, på godt og vondt.

– Har du ei julehelsing til oss til slutt?

– Eg vil ynskje alle i heile Sallhus sokn ei gledelig jul, og eit godt nytt år med god helse. Ta med dykk siste vers av «Det hev ei rose sprunge» frå meg: «Guds rose ljvleg angar / Og skin i jordlivs natt / Når hennar ljoss oss fangar / Ho vert vår beste skatt / Me syng i englelag: / No er det fødd ein frelsar / Og natti vart til dag».

BISKOPENS JULEANDAKT

Kroppens jul

Hvis det virkelig er en tid på året hvor vi må møtes fysisk og kroppslig, ta hverandre i hånden, og gjerne også gi hverandre en skikkelig klem, så må det vel være i jula. Jul handler nemlig om kropp og om nærvær.

AV BISKOP HALVOR NORDHAUG

Halvor Nordhaug (Foto: Bjørgvin bispedømme)

Det ble en underlig julaften for ett år siden. Det var koronatid og begrensninger på alle kanter. Dersom vi ville samles i kirken, kunne vi bare møtes i et meget redusert antall. Noen trosset vær og vind og holdt gudstjenesten utendørs, men de fleste holdt seg nok hjemme. Jeg håper vi ikke får oppleve slike tilstander en gang til når vi skal feire at Guds Sønn ble menneske og lagt i krybben.

Jesus var et helt vanlig barn til fingerspissene – og samtidig noe så uvanlig som en halv meter Gud, lagt på strå og utlevert til Marias og Josefs omsorg. Guds Sønn ble et foster og et spedbarn, hjelpeløs og hjelpetrengende. Slik vi alle kom inn i verden, og var avhengig av å bli godt mottatt.

Når jula handler om noe så fysisk og så kroppslig som dette, blir det ikke helt det samme å feire denne begivenheten foran

hver vår skjerm. Det er mye bra som formidles på nettet og på TV ved juletider, og for den som selv ikke kan komme til kirken er skjermen adskillig bedre enn ingenting. Men når vi feirer at Guds Sønn kom til verden i en liten guttekropp, er det ingenting som kan erstatte den fysiske og kroppslige samlingen.

Gud søker oss som hele mennesker, så la oss møte ham slik. Derfor håper jeg at du som leser dette tar på deg (regn) frakken eller kåpen, og tar turen til kirken denne jula. Kom gjerne på julaften! Men selve dagen, Jesu fødselsdag, er faktisk 25. desember – og vi holder fest den dagen også.

Noen av oss har det slik i jula at vi gjerne vil komme til kirken, men nøler fordi vi er usikre på om det er riktig. Troen kjennes for liten og tvilen for stor, eller det er andre grunner til at man ikke passer inn. Hvis du er blant dem som tenker slik, sier jeg: Det er ikke vår tro vi feirer, men at Gud er kommet til oss. Og om troen vår er svak, og det er den ofte, så er Guds nærvær likevel helt og sterkt og uten noe forbehold.

Så når Gud vil møte oss alle i kirken, er det grunn god nok til å komme. Slik gjeterne kom til stallen og tilba, selv om de nok ikke helt forstod hva de var med på. Men kan du ikke komme til kirken, så vær trygg på at Gud uansett vil møte deg der du er og dele dagene dine med deg. For etter den første jul, da Guds sønn ble menneske, er intet menneske og ikke noe menneskelig Ham fremmed.

Jeg ønsker deg og alle dine en glad og velsignet jul!

Kjære leser!

Takk for at du leser menighetsbladet. Særlig takk også til dere som gir økonomisk støtte til bladet. Gavene sikrer bladutgivelsene, der mange nedlegger mye ulønnet innsats for å gi best mulig leseropplevelse.

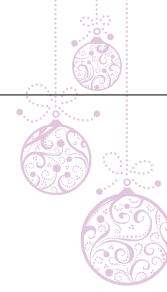

Det siste året har vi hatt økte utgifter og reduserte inntekter på grunn av Covid-19. Samtidig opplever vi at bladet bidrar til å opprettholde kontakten med kirken.

Vi håper at du har glede og nytte av bladet, og takker hjertelig for ditt bidrag.

Vennlig hilsen Bjarte Flaten
Styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

Tett på englesongen

Ei langhelg i september var det berre snøen som mangla på julestemninga i Salhus kyrkje. Klokkeklare juletonar frå koret Multa Paucis i følge med folkemusikkbandet Kvarts vart fanga inn av produsent Berit Opheim. Til jul kan du kjøpe plata med julesongar som blei spelt inn her.

FANN DEI GODE HARMONIANE: Koret Multa Paucis saman med folkemusikkbandet Kvarts har spela inn juleplate i Salhus kyrkje, der dei hadde fire intense, slitsomme og gøye dagar. (Foto: Martin Lavik Nygaard)

TEKST: HELEN TOPPE

Vi møter ein sliten men glad kordirigent dagen etter innspelinga. At Mikael Hedné har vore med på noko stort er lett å merke. Entusiastisk og begeistra fortel han om koret han er leiart for og om samarbeidet med Kvarts og Berit Opheim.

Multa Paucis har i dag 16 unge songarar. Koret er unikt i Noreg med si tilnærming til folkemusikk. Songarane lærer å kveda og syngje på gamlemåten, samstundes som kvar og ein når ut med sitt særegne uttrykk. Resultatet vert ekte, himmelsk og vakkert.

Mikael Hedné begynte si musikalske karriere med å dirigere koret Gloria i Eidsvåg kyrkje. Sidan har han lært av dei beste: Maria Gamborg Helbekkmo, Odd Nordstoga, Grete Pedersen og Berit Opheim med fleire.

Sidan 2008 har Mikael og Multa Paucis sunge seg inn i mange hjarter og vunne ei rekke prisar, både nasjonalt og internasjonalt. Namnet på koret tyder «å seie mykje med lite». Slik gjev dei til kjenne at kvalitet er viktigare enn kvantitet. Og koret lever opp til namnet sitt. I all enkelheit overausar dei lyttarane med ein klangrikdom og ektheit ein skal leita lenge etter.

No slepp Multa Paucis altså ut juleplate saman med folkemusikkbandet Kvarts, ei gruppe som har spela saman i over 20 år. Ni plater og to Spellemannprisar seier sitt om kvaliteten. I Salhus kyrkje fann kor og band saman til fire intense, slitsomme og gøye dagar.

Mikael skildrar innspelingane som to ulike organismar som skal harmonisere. Her gjeld lagspel, og å finne dei gode harmoniane. Resultatet vart plata «Ved myrke midnattstid»; ei variert og fargerik samling med små stev, klassikaren «Mitt hjerte alltid vanker» og heile fire ulike versjonar av den kjende «Et barn er født i Betlehem» – mellom anna med ein folketone frå Øygarden. Her vert det både fest og moro, skjør venleik, intens forteljing, lovsong og høgtid.

Kvifor valde dei så Salhus kyrkje for innspelinga? Dirigent Mikael Hedné fortel at dei såg etter ei kyrkje nær Bergen som låg litt skjemma til, og der dei kunne trivast både musikalsk og sosialt. Her måtte det vere godt å syngje og godt å høyre. Salhus kyrkje innfridde. Difor vert det no julekonsert i Salhus kyrkje fredag 10. desember kl. 19:30. Nærare englesongen på Betlehemsmarkene kjem ein ikkje her på jorda.

Meir informasjon: multapaucis.no og kvarts.no. Billettar til konserten i Salhus kyrkje finn du på multapaucis.ticketco.events.

TRUES AV KLIMAENDRINGENE:

Isbjørnens reduserte livsgrunnlag på grunn av minkende sjøis og miljøgifter er blitt et symbol på konsekvenser av global oppvarming. (Foto: Andreas Weith/Creative Commons)

Vårt uvanlige juleønske

Nei, vi ønsker oss ikke isbjørner til jul, men dette dyret er av de som allerede har fått livsbetingelsene sterkt forringet av klimaendringene.

AV DIANA OG NAVITA • ELEVER PÅ TRINN 9 VED MJØLKERÅEN SKOLE

Klima og miljø har blitt et stort problem de siste årene. Vi vet at det må gjøres noe, og vi er redde for at hvis vi ikke gjør noe med klimaet nå, så kommer vi aldri til å klare å gjøre noe med det. Vi er to 14 år gamle jenter som derfor har noen ønsker som vi har lyst til å ta fram for dere. Kanskje du blir inspirert av det vi skriver til å ta et initiativ nå i juletiden.

De fleste ønsker seg gaver og sånt til jul. Det er veldig trist at vi må skrive om dette og i det hele tatt bekymre oss, men det er akkurat det vi gjør. Vi ser at det er blitt gjort alt for lite for klimaet. Dette er mye viktigere enn en bamse eller en ny bil. Hvis vi ikke gjør noe med dette nå, så er vi redd for hvordan dette kan ende.

Vi vil ikke skrive om dette – og vil ikke sette en demper på julestemningen deres – men sannheten er at det er sånn det er blitt. Når vi blir voksne vil vi at fremtiden skal bli bedre – slik at vi slipper å gå rundt med masker fordi det er giftig gass over hele verden. Så her er våre uvanlige juleønsker:

- **Kast mindre mat:** Nå i juletiden er det ofte masse kasting av mat. Dette kan lett bli forhindre om man bare

tenker seg litt om. Forsyn deg derfor kun med så mye mat du selv vet du kan spise, og hvis det blir rester, så legg de i kjøleskapet. Et annet alternativ er å bruke rester som kompost. Enkle ting kan gjøre en stor forskjell.

- **Resirkuler avfallet:** Når vi resirkulerer, bruker vi mindre av klodens ressurser når vi lager nye ting. For eksempel at panteflasker blir til nye panteflasker, og papir resirkuleres til nytt papir.
- **Forståelse:** Dette er vårt viktigste juleønske. Hvis vi ikke har forståelse, så kommer ingen til å gjøre disse tingene. Folk må forstå at hvis vi ikke gjør disse tingene nå, så kommer verden til å bli verre og verre. Vi må ha flere folk som ønsker å gjøre en forandring i verden og aktivt prøver å gjøre en forskjell. Det må hver enkelt person ta ansvar for.

Hilsen to 14 år gamle jenter som vil ha en bedre framtid for alle og de andre generasjonene som kommer. Håper dette var en vekker for deg som leser dette, og vi ønsker deg god jul.

Det hev ei rose sprunge

Litt rart at jeg skriver om roser når vi snakker om julens blomster? Kanskje ikke den blomsten vi forbinder med jul, men så er den kanskje det likevel?

TEKST OG FOTO: ANNE TAFJORD-KIRKEBØ

En av de vakreste julesangene i mine ører er «Det hev ei rose sprunge»; en tysk sang fra 1500-tallet, helt nydelig oversatt av Peter Hognestad – og til stor trøst og glede hver eneste jul.

Ola Ludvig Lynum (1893-1959, sogneprest blant annet i Steinkjer menighet) skrev en gang en tekst som baserte seg på to av versene i denne julesangen. Den stod på trykk i 1932 i Midnattsols julenummer – som opprinnelig het Lauvsprett og var hovedorganet til Noregs Ungdomslag – og griper meg sterkt. Sett bort fra det gammelnorske, så kunne den vært skrevet i dag:

«Så kom han! Han som skulde snu livsvoksteren i rett leid att. Storlåtne skulde han spreida for vør og vind og lyfta låge op. Hungrige skulde han metta med gåvor og rikingar skulde reka tomhendte bort. Han skulde syna folket deira eige beste. Snu hugen, taka bort trollrispet i auga. Skapa nye levevilkår for det gode både her i tida og i Guds æva. Difor kom Jesus Krist nett i den laglege tid. Han trongs akkurat då. Han var rosa som vaks fram då jorda låg frose og kald. «Midt i den kalde vinter». Rosa gjeve Gud som blomen vert framkalla av den lysande og vermande sol. Myrkt og kaldt er det fyre jul. Røvarane er av og til ute og fer. Mykje av sjølvkjær hug og neverett breider seg over vår arme jord og i vårt arme fedreland. Mange krefter vil bryta ned og leggja liv øyde. Vi kjenner oss no og så utrygge. Og jorda er frose og attstengd. Men jula kjem likevel. Som ei minning om at dei som søkjer det som er godt og strider for det ikkje stend åleine lengre. I bakhand stend han som skal gjera omsnunad på det gamle. Han som kann venda vondt til godt. Rosa med den gode angen. Frelsaren!»

MUMIEROSE: Frø fra «Rosa sancta» eller mumierosen ble funnet i en egyptisk mumiegrav (derav kallenavnet), der de overlevde i nesten 2000 år. Den er en spennende og vakker rose i hagen. Litt duft, men ikke påtrengende. Kronbladene er løvtynne og skjøre. De første kristne så rosens fem kronblader som symbol på Kristi fem sår.

Troens blomster

En serie om blomster som gir assosiasjoner til troen og bibelens høytider.

HUMLE MED FULLE KURVER: Humlene elsker nektar og pollen fra roser, som gir god næring til larvene i bolet. Vi er blitt stadig mer oppmerksomme på hvor viktige insektene er for vår egen mattilgang. Kombiner det nyttige med det vakre, plant roser også nær frukttrær og bærbusker.

Av en eller annen grunn har dette «satt seg i hugen min», som mormor pleide å si til meg når noe gjorde inntrykk på henne. Det hender jeg tenker på dette når jeg rusler i hagen. Alt er usikkert. Kreftene som vil bryte ned synes sterkere enn før. Så ser jeg på rosene, og minnes altså ikke bare salmen, men også dette innlegget som Ola Lynum skrev i 1932.

Det finnes så mange typer roser, og nå hviler de vel de fleste av dem. Skjønt, det har hendt at jeg har plukket inn roser til jul; slik kan vinteren være nå. Det jeg gjør for rosene våre på denne tiden, er å dekke dem til. Legge kompost over podedstedet til de edlere rosene – det vil si stilkrosene, det er hagens primadonnaer.

Har du ikke kompost, er glava (glassvatt) utmerket. Det tar ikke til seg vann, så det blir ikke frossen is rundt rosene. Ull er det noen som bruker, granbar fungerer også. Dette gjør jeg bare med stilk- og klaserosene, men alle rosene mine får litt kugjødskompost rundt roten – som en ekstra dyne og vern mot kulde og regn. Noen tror at det er å gjødsle dem, men det er det ikke. Dette er jordforbedringsmiddel, og vil ikke drive rosene i vekst.

Mange spør meg om jeg ikke klipper ned rosene på senhøsten. Jeg gjør ikke det. Jeg venter til mars-april, avhengig av temperaturen. Da har rosene litt å gå på, om de skulle fryse litt i de ytterste grenene. Grener som skal bort virker som ly om vinteren, og skjærmer hovedstammen.

Har dine roser lange grener, så pass på at de ikke knekker i mye snø eller sterk vind. Iblant kan det lønne seg å feste/ binde grenene rundt rosen og lage en «søyle» av en stor og omfangsrik buskrose, så unngår du at den brekker.

Roser er vakre, duftende og gir oss mye glede hele året. Mange aforismer og dikt om rosen viser til hvor viktig det er å sette pris på dagen i dag. «Fryd deg ved livet i dine dagers vår, plukk gledens rose før den forgår» skriver den sveitsiske poeten Johann Martin Usteri (1763-1827), mens franske Pierre Ronsard (1524-1585) kommer med følgende gode råd: «Lev i nået, ikke vent til i morgen. Plukk livets roser i dag».

SOMMER PERSONIFISERT: *Ingenting slår vel rosebusker i full blomst! Duften henger over hagen, og det er magisk å rusle her i stille morgenstunder.*

TARAN OG STRØMMESTIFTELSEN PRESENTERER

Stille Natt Hellige Natt

Rune Larsen * Ingrid Berg Mehus
Maria Haukaas Mittet * Hans Marius Hoff Mittet
Musikere: Tove Kragset og Bernt Rune Stray

Åsane kirke Onsdag 01. des kl 21.00

BILLETTER PÅ TICKETMASTER.NO

Scandic ticketmaster Strommestiftelsen BEKJEMPER FATTEGDOM taran

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43.

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70 • www.thk.no

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS
Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

Ikke alle barn gleder seg til jul

Gi støtte, trygghet og håp til familier som har det tøft.

Send SMS BK JUL til 2210 (200 kr) eller
VIPPS valgfritt beløp til 13130

Mariahelg på Alværa misjonscenter

4.-6. mars 2022 arrangerer NMS Mariahelg for damer i alle aldrar på Alværa misjonscenter i Lavik. På Mariahelg får vi påfyll for trua vår, samtidig er det kjekt å komme ilag og ha god tid til samtale og gode historier. Det er tid til avslapping, oppleve naturen ved sjøen og ikkje minst nyte god mat.

Hanne Schnitler frå Førde vert med som hovudinnleiar for årets tema, som er berekraft. Ho er tidlegare drivar av butikken «Om att», og har hatt engasjement for miljø og gjenbruk sidan ho gjekk på vidaregåande.

Spørsmål om helga/program: Ta kontakt med Hanne Bildøy (mobil: 99610528 / epost: hanne@bildoys.no)

ARNE OLAVS FAVORITT JULESALME: – Tredje vers på «En krybbe var vuggen» sammenfatter på en enkel og fin måte hva julen handler om, sier Arne Olav Steinkopf, her i kjent positur på orgelkrakken.

Gamle salmer i ny drakt

Arna-kantor Olav Arne Steinkopf ble i august tildelt Bergen kirkelige fellesråds kulturpris for sitt arbeid med å «fornye og aktualisere den skatt salmene utgjør».

TEKST OG FOTO: ERIK RODAL

I tildelingen av Kulturprisen heter det videre at «Steinkopf er med å skape et gudstjenesteliv som blomstrer, og med fellesskap som oppleves som mer åpent, deltagende og inkluderende for de som kanskje ikke er der så ofte».

– Salmene og kirka utgjør en viktig del av vår kultur, sier Arna-kantoren selv.
– Mange steder er det kirka som er kulturhuset. De evigvarende verdier ligger i kirkens budskap, tradisjoner, liturgi og kirkemusikk. Verdier som gjennom århundrer har vært en formende kraft i vår kultur. Salmene har vært en viktig del av dette.

Han ønsker derfor å løfte frem gamle kjernesalmer som «Herre Gud ditt dyre navn og ære» og «Navnet Jesus blekner aldri».

– Dette er salmer som for enkelte, ihvertfall tidligere, var det de husket når alt annet var glemt.

Fornyelsen hans består i å gi de gamle salmemelodiene ny «innpakning» ved å arrangere de i en annen musikksjanger (som for eksempel jazz), og fremføre de med elgitar og trommer ved siden av orgel eller piano. Slik får salmene et nytt og annerledes lydbilde.

Musikkinteressen hans oppstod tidlig. Allerede som barn begynte han å spille piano, men etter hvert tok trommene over – både i korps og i Ten-Sing.

– Jeg hadde trommer som hovedinstrument det første året på musikklinjen, forteller han.

– Noen venner og jeg startet da et band hvor jeg spilte trommer. Dette var rett etter ulykken ved kjernekraftverket i Tsjernobyl, så bandet fikk navnet Radio Activity.

Sammen med dem kom han på andre plass i Haugalandsmesterskapet i pop og rock.

– **Men hvor kom orgelet inn?**

– En del av interessen min for orgel kan tilskrives at vi i kirken hjemme på Karmøy fikk nytt orgel. Så tredjeåret på musikklinjen hadde jeg orgel som hovedinstrument, før jeg begynte på musikkakademiet og ble organist.

Erfaringen med å spille i band har nok bidratt til å gi kantoren et musikalsk vidsyn. På spørsmål om det er grenser for hva som kan kalles kirkemusikk, mener han at det først og fremst er teksten som avgjør om en sang kan synges i kirka.

– Jeg synes selv det er vanskelig å utelukke spesielle musikk-sjangre eller instrumenter, men musikken må fungere rent akustisk i kirkerommet, utdyper han.

I begrunnelsen for kulturprisen ble det særlig vist til Olav Arnes arbeid med å få nye generasjoner til å bli glad i salmene. Både i Vaksdal og i Arna har han hatt salmeprosjekter med konfirmantene.

Konfirmantene ble da delt opp i grupper, og hver gruppe fikk en salme de øvde inn sammen med orgel og band – og som

BKFs kulturpris 2021 gikk til kantor Olav Arne Steinkopf i Arna kyrkjelyd for å «inspirere til innovativt og aktivt kulturarbeid i menighetene i Bergen». Til høyre: Avtroppet kirkeverge Asbjørn Vilkenen, som ble pensjonist 1. oktober. (Foto: BKF)

de til slutt fremførte. På fremføringsdagen i Arna kirke ble beste salme stemt fremt ved hjelp av Kahoot – nesten som Melodi Grand Prix. Vintersalmen ble «Deg være ære».

Koronatiden har han brukt – sammen med blant andre Arve Brunvoll – til å lage et ressurshefte der en del salmer er arrangert for orgel og band. Det følger også med lydfiler. Som gudstjenestedeltager i Arna anbefaler jeg gjerne dette videre – selv for den som ikke har kommet på andre plass i Haugalandsmesterskapet i pop og rock.

La Grace få fylle fem år

Akkurat nå ligger Grace trygt i mammas armer, bare en dag gammel. Omfavnet av morskjærlighet og nærhet etter en god og trygg fødsel. Dessverre er barnedødeligheten høy, og mange barn i Afrika lever aldri til de blir fem år.

TEKST: ANETTE TORJUSEN

Grace er født på fødeavdelingen til helsesenteret Mbwatarika i det fattige landet Malawi. Alt er godt og trygt for Grace nå, men utenfor veggene venter et hardt liv og en beinhard statistikk. Selv om tallene for barnedødelighet har gått kraftig ned, er de fortsatt dramatiske. Barnedødeligheten er ni ganger høyere i Afrika enn i Europa.

En god start på livet begynner med en trygg fødsel. Derfor har Kirkens Nødhjelp bygget fødeavdelinger flere steder i Malawi, samtidig som vi sørger for gode jordmødre. Vi kan være med og gi nyfødte Grace og andre barn en trygg fremtid. Sammen med deg og dem kan vi bygge flere fødeavdelinger og sørge for tilgang til mat, rent vann, vaksiner og utdanning.

Slik gir du årets viktigste julegave: Vipps et valgfritt beløp til 2426 eller send GAVE på sms til 2426 og gi 250 kroner. Gavekonto: 1594.22.87248.

FREMtidSHÅP: Anita Lamisoni har akkurat født sitt første barn. – Hun har fått navnet Grace, for hun er både en gave og en nåde, forteller den stolte moren. (Foto: Håvard Bjelland)

Herlige ullklær til hele familien får du på **Janus Kultursenter**, Espeland eller på nett: www.janus.no

Rolf's Matbu og Selskapsservice
EIDSVÅG I ÅSANE • 30 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 901 58 960 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver
Barnerett
Familierett
– sambo/ekteskap
Samlivsbrudd
Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Ny adresse:
Hesthaugvegen 16, 5119 Ulset
(I Skeidar-bygget v/Åsane Terminal, 1. etg.)

Tlf.: 55 18 86 00/Skype
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Åsane DØGNÅPEN
BEGRAVELSESBYRÅ TELEFON
55 18 90 00

OMSORG VED LIVETS SLUTT

WWW.ASANELEGRAVELSE.NO
BLOMSTERBESTILLING 55 19 72 05 | HILDESBLOMSTER.NO
VI LEVERER BLOMSTER FRAKTFRITT TIL
ALLE VÅRE SEREMONIER

HVORFOR BETALE MER FOR
SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
SEREMONI, SOM
INKLUDERER ALT
DU TRENGER

**BERGEN
GRAVFERDSHJELP**

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTTUN

Åsane Senter • Sletten Senter

Alltid en
anledning!

**TOPPE
BLOMSTER**
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

• Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
• Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane
og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene IH-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

ARNA
gravferdsbyrå DAHLS

Lakslia 14 (Borgstova), 6250 Indre Arna.
tlf: **55 24 08 08** (24t). arna-gravferdsbyraa.no

JC
JC INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

LENE BIERRE DESIGN

Koba Christensen
BEGRAVELSESBYRÅ

131 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

*Begravelsesbyrået for
byen og distriktet*

Solstrands
Begravelsesbyrå as
www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE
GRAVFERD

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?
Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

f Løiten Lys Bergen for mer informasjon.

Vi holder til på
Åsane Storsenter,
bygg A, 2.etg.

*Løiten
Lys*
Bergen

www.loiten-lys-bergen.no

ADVOKATFIRMA
**BJØRINGSØY
& SKULSTAD**

- Testament & skifte av dødsbo
- Fremtidsfullmakt
- Ektefelleskifte og samboerkontrakt
- Fast eiendom og skjøte

Gratis parkering rett utenfor våre kontorer i Indre Arna

Besøksadresse: Gotevollen 7,
5260 Indre Arna

Mobil: 913 39 575
E-post: post@advokatbs.no

Dåpsprosent – betyr det noe?

Antall barn som blir døpt har gått ned. Andelen barn som blir døpt, har også gått ned. Men bildet er sammensatt, også her lokalt.

AV ARNE MULEN, PREST I ÅSANE MENIGHET

FÆRRE VELGER DÅP: Tallene forandrer selvsagt ikke noe som helst for hva det vil si å være kirke. Oppdraget og Oppdragsgiveren er den samme. Budskapet er det samme. Deri ligger kirkens dypeste identitet. (Foto: Bo Mathiesen/kirken.no)

Utviklingen er tydelig. På landsplan gikk andelen barn som ble døpt ned fra 66 prosent i 2011 til 52 prosent i 2019. I 2019 ble altså bare litt over halvparten av alle småbarn døpt. Dåp er ikke lenger en selvsagt tradisjon. Det er i ferd med å bli et reelt valg, der halvparten velger dåp, og halvparten velger å ikke døpe. Dåp som skjer i andre kirkesamfunn er ikke med i disse tallene.

Kirken ser ut til å stå noe sterkere her i Bjørgvin bispedømme. Nedgangen i samme periode har vært fra 75 til 61 prosent. Andelen barn som døpes i Bjørgvin er altså høyere, men nedgangen er omtrent den samme.

Går vi så til vårt prosti, Åsane (utenom Osterøy), så følger tallene her nøyaktig tallene på landsplan. I våre menigheter ble 50 prosent av små barn døpt i våre menigheter. For de enkelte menighetene er trenden den samme. Alle har mindre dåp nå enn for ti år siden. Men tallene spriker. Arna har høyest andel dømte i 2019, med dåpsprosent på 65 prosent. Lavest ligger Biskopshavn menighet med 25 prosent.

Åsane menighet, den klart største menigheten i prostiet, overrasker med 63 prosent; en relativt høy dåpsprosent i 2019. Det er godt over landsgjennomsnittet, og svært gledelig for en stor drabantbymenighet.

Tallene for 2020 er naturlig nok sterkt preget av pandemien, og gir ikke grunnlag for å si noe om utviklingen. Akkurat nå, i 2021, opplever vi stor pågang for dåp. Men det er først om et par år at vi kan si noe mer om nedgangen i dåp fortsetter,

eller om bevisstheten om dåp og tilhørighet til kirken tvert imot vil styrke seg.

Betyr tallene noe? Ja, selvsagt. Og nei, selvsagt ikke. Ja, fordi den norske kirke kaller seg en folkekirke, og grunnloven definerer oss som en folkekirke. Med folkekirke tenker vi gjerne på en stor majoritetskirke som de aller fleste velger å være medlemmer i. Men dersom (godt) under halvparten av innbyggerne er medlemmer i Den norske kirke om noen år, kan vi da fortsatt regnes som en folkekirke?

Men nei, tallene forandrer selvsagt ikke noe som helst for hva det vil si å være kirke. Oppdraget og Oppdragsgiveren er den samme. Budskapet er det samme. Deri ligger kirkens dypeste identitet.

I ÅSANE KIRKE

Babysang for det minste

Mandag og torsdag kl. 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

Stjernergruppen for 4- og 5-åringer. Formingsaktiviteter
Leker og materiell Lekerom og gymrom
Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

Felles samlingsstund	Åpen familiedag
Karneval og julefest	Internasjonal dag
Turdager/utflukter	Spennende temaer fra årsplanen

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no

og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side. Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 917 24 471. Hjertelig velkommen!

Så rekker jeg deg nå med glede min hånd

«O jul med din glede» og «Liten ekorn satt» er to sanger som mange av oss har et forhold til og som har spredd sine glade toner gjennom mer enn 150 år. Fellesnevneren for sangene er forfatteren Gustava Kielland. Hun ble født Susanne Sophie Caroline Gustava Blom den 6. mars 1800 som den yngste av de fire barna til tollkasserer Gustavus Blom og Karen Petronelle Stoltenberg.

TEKST: LISBETH MCKINNON

SANG RUNDT JULETREET: «O jul med din glede og barnlige lyst / vi ønsker deg alle velkommen». (Illustrasjon: Julekort fra 1944 med Trygve M. Davidsens tegning til den populære julesangen)

Hvem var hun så; Gustava Kielland? I Store norske leksikon står det «misjonskvinne og forfatter», men hun er nok best husket for disse to sangene. Etter min mening burde hun bli like kjent for boken «Erindringer fra mitt liv», som vel er en av de mest sjarmerende og livfulle norske memoarbøker som jeg har lest. I det følgende vil jeg gi noen små glimt fra hennes lange liv der jeg hovedsakelig refererer fra erindringene, men også fra diktsamlingen «Hjerteblade».

Da Gustava ble oppfordret til å skrive om sitt levnetsløp, sa hun: «Mitt liv var, syntes meg, så stille, enkelt, ensformig og fattig på interessante begivenheter at jeg ikke visste hva jeg kunne si derom, som kunne gavne eller glede andre». Heldigvis lot hun seg til slutt overtale, etter sterkt påtrykk fra sønnen Henrik. 82 år gammel, etter at hun var blitt blind, diktet hun sine memoarer. Nettopp den muntlige stilen (som Gustava selv bekymrer seg over) gjør at vi trives så godt i hennes selskap – og at den har «gavnet og gledet» mange skulle være bevisst ved at boken er utgitt mange ganger.

«DU KJÆRE, GAMLE SØLVINNFATTEDE BY»

Før Gustava ble født hadde faren vært tollkontrollør i Drammen, men ved en regulering av tollvesenet ble både han og andre ansatte arbeidsløse. «Dermed sattes han med en gang uten varsel og uten vederlag på bar bakke» skriver hun. Han dro derfor til København for å finne arbeid, mens hans kone og barna ble igjen i Norge.

Etter noen år fikk faren en stilling på Kongsberg, og der ble så Gustava født. «Jeg ble oppdratt til å være sanndru, lydig, beskjeden og nøysom» skriver Gustava. Fra Kongsberg, som hun beskriver med ordene «du kjære, gamle sølvinnfattede by», hadde hun gode minner. Hun var en livlig jente som helst hoppet og sprang. Å «gå pent» når hun skulle spasere på visitt med foreldrene var ikke lett. Faren, som hun omtaler med stor kjærlighet, kalte henne «Hoppeklinka», for moren var hun «Jomfru Kvikksølv».

Hun hadde få jevnaldrende å være sammen med, men hun hadde hatt, så langt tilbake som hun kunne huske, «et vesen hos meg som bestandig var meg inderlig nært og inderlig kjær. Dette vesen hadde hverken navn eller skikkelse, jeg kalte det bare 'Du'». Med «Du» førte Gustava samtaler, fortalte det gleder og sorger samt stilte spørsmål. «Det svarte meg tydelig og lydelig, naturligvis gjennom min egen munn, men jeg trodde fullt og fast at det var «Du» som talte».

DEN RIKE OG DEN «UBEMIDLEDE» FAMILIEGRENEN

I slutten av 1806 ble faren befordret til tollkasserer i Stavanger. Det var en stor skuffelse fordi han hadde søkt en stilling i Risør. Stavanger ble av østlendingene på den tid betraktet som «et lite Sibir». Det fantes ikke veier, og dette var under Napoleonskrigen, da Norge var i krig med England – slik at «man måtte liste seg langs kysten på små silde-skuter». Hvilket familien også gjorde våren 1807. «Å hvor sjøsyke vi var alle sammen!» minnes Gustava.

Blant omgangsvennene deres i Stavanger var de to grenene av familien Kielland, den rike og den «ubemidlede». Postmesteren (den ubemidlede) «hadde mange barn, hvorav jeg her blott vil nevne de to eldste, Gabriel og Hanna. Gabriel «var en vakker, snill gutt, han var fire år eldre enn meg, tok seg alltid meget vennlig av meg og forsvarte meg når hans søster eller andre lo av mitt østlandske språk».

Høsten 1811 hadde Gustavas mor reist en tur til Østlandet. Fordi reisen hadde vært spesielt besværlig, ville hennes mann at hun skulle vente med hjemreisen til neste vår. «Hadde mor kunnet skue inn i fremtiden, så hadde hun øyeblikkelig reist tilbake og hadde trosset alle hindringer» skriver Gustava, som hadde en underlig forutelse i desember da hun hørte på faren mens hans spilte piano: «Da var det som jeg fikk et stikk i hjertet. 'Enn om han døde' for det gjennom meg».

Ved nyttårstid ble faren syk og døde etter noen få dager. Det første diktet Gustava skrev og tok med i sine «Hjerteblade» heter «Ved Faders Baare». Moren besluttet å slå seg ned østpå og ble værende der.

NØYSOMME ÅR I DRAMMEN

Reisen østover til moren skulle gå over heiene denne gangen. Beskrivelsen av denne reisen er detaljert; vi føler både den bitende februar kulden og strevet med å tine opp på underlige overnattingssteder – men blir også presentert for hyggelige og gjestfrie mennesker.

Moren og Gustava levde et nøysomt liv i Drammen. Det fantes ingen penger etter faren, men heller ingen gjeld. Noen enkepensjon fikk ikke moren før Norge kom i union med Sverige. Det hjalp litt, men ellers hjalp Gustava mer og mer til etter som hun ble eldre. Hun underviste i pianospill og var så flink til å brodere at hun tok imot bestillinger.

Etter noen år i Drammen traff Gustava Gabriel igjen, og beskriver gjensynet slik: «Vi begynte å tale om gamle dager, og da han forlot oss, stod vi på den samme fortrolige fot med hverandre som i 1811. Han lånte meg tyske bøker fra Universitetet, og i den anledning vekslet vi noen brev».

«DEN ENESTE PIGE JEG HAR ELSKET»

Slik beskriver Gabriel møtet til sin mor: «Jeg har i dag en viktig Ting at tale med Moder om». Den viktige tingen var at han reiste ofte til Drammen, hvor Gustava da bodde, for å bli bedre kjent med henne. «Da hun er den eneste Pige, jeg har elsket, og det endog ligefra jeg forlot Stavanger første Gang». Han fant ut at Gustava hadde «elsket meg ikke mindre, og at hun hadde havt mig saare kjær siden vi vare i Stavanger».

Det varte ikke lenge før de med sine mødres samtykke ble forlovet. I mai 1824 giftet de seg. Gabriel var da blitt prest og hadde fått et kall på Finnøy nær Stavanger. Det ble en stor overgang for Gustava å komme dit som prestekone. «Finnø Prestegaard var et godt lidet Jordbrug uden hvilket det ikke hadde været muligt at klare sig med den hurtigt voksende Familie», skriver sønnen Hjalmar.

På de 13 årene de bodde på Finnøy fikk Gustava syv barn. I tillegg til egne barn hadde de unge gutter boende som skulle undervises av Gabriel. 20 personer bestod husholdet av da Gabriel fikk en ny stilling og de flyttet til Lyngdal i 1837. I alt fikk Gustava og Gabriel Kielland ni barn. Den yngste, en pike, døde før hun var årsgammel.

I Lyngdal fikk Gustava utfoldet seg med det som var av så stor interesse for dem begge, nemlig misjonssaken. I tillegg til alle andre gjøremål nevnes i slektsboken hennes utstrakte korrespondanse. Hennes brevveksling «hadde antaget saadanne Dimensioneer, at man trygt kan betegne den som en literær Virksomhed, og Betydningen af, hvad hun ellers satte i Pennen, var liden mod denne (...) Disse Breve var af den Beskaffenhed, at man uvilkaarlig maatte tænke paa en Luther i det smaa».

«DET LYSSMYKKEDE JULETRE»

La oss runde av med Gustavas minner om barndommens jul i Kongsberg, der hun husker synet av gruvearbeiderne på vei

VERDT Å LESE: Gustava Kiellands selvbiografi er blitt nytutt gitt flere ganger; sist i denne praktutgaven fra Sommerdalen forlag (2013).

hjem til sin juleferie: «Det var et langt tog, vi så dem fra våre vinduer dra forbi på den annen side av Lågen og vi kunne godt høre deres lystige bergmannssang, som av og til ble avbrutt med et 'glück auf' idet de svingte faklene».

Videre skriver hun utførlig om hvordan julen «var en gledelig tid hos oss også. (...) Mor bakte alltid vorterkake til jul, og jeg fikk alltid en liten med en gås på omringet av egg. Når så far kom hjem, ble det glede og nytelse. Det fantes ingen juletrær eller julklapp i de dager, men vi var glade allikevel, lo og snakket, og jeg fikk lov til å være oppe til klokken ti-elleve da far og mor også gikk til ro».

Om det ikke fantes juletrær og «julklapp» i hennes barndom, blir Gustava Kielland omtalt som en av de første i Norge som tok i bruk juletre, og i hennes «Hjerteblade. Et Udtog af mine Smaadigte» (1882) nevner hun juletre i to forskjellige dikt.

«SKYND DEG OG GI MEG DEN ANNEN»

Tilbake til «Liten Ekorn satt» og «O jul med din glede». Mens «Liten ekorn» er dedisert «Til Sara Brochmann for hendes Børn» og datert 1848, er det ingen som vet når «O, jul med din glede» ble til. Tradisjonen vil ha det til at Gustava hadde hørt en svensk tjenestejente nynne på folkemelodien «Viljen I veta och viljen I forstå» – som i Sverige har vært brukt til dans rundt midtsommerstangen. Gustava beholdt «så gladelig» fra refrenget, hvor vi nå synger «så glad' er vi». Originalversjonen hennes er med fem strofer, vi bruker de tre første.

Så får vi håpe at den friheten til å være sammen som vi har i skrivende stund skal vare, at store konsertsaler kan fylles og at vi denne julen skal kunne gå på juletreffest, stå ved treet og synges «så rekker jeg deg nå med glede min hånd, kom, skynd deg og gi meg den annen».

Kilder:

- Gustava Kielland: *Erindringer fra mitt liv*. Ny modernisert og illustrert utgave ved Ådne Fardal Klev, 2013.
- Hjalmar Chr. Kielland: *En gammel prests efterladte papirer. Breve fra og til Gabriel Kirsebom Kielland*, 1922.
- Familien Kielland. *Utg af Axel Kielland*, 1897
- *Barnas store sangbok ved Anne-Cath Vestly*, 1962.

Kan du hjelpe et barn eller en ungdom som trenger et trygt hjem? Nå er det behov for flere fosterhjem i ditt nærområde.

Den norske kirke samarbeider med Fosterhjemstjenesten i Bergen om å finne fosterhjem.

Mer informasjon om fosterhjem på

fosterhjem.no

Illustrasjonsfoto

Sorggrupper for barn og unge

Lørdag 22. januar inviterer prostiet til sorgsamling i Åsane kirke. Samtidig vil det bli gitt informasjon om oppstart av sorggrupper for barn og ungdom.

Hvordan barn og ungdom opplever og takler sorg er avhengig av mange forhold. Mange tror at sorgen er verst med en gang etter tapet. De fleste forteller likevel at det tar litt tid før de virkelig forstår hva som har skjedd og hvilke konsekvenser det vil få i livet.

Noen trenger god tid før de orker å snakke om det som er vondt. Belastningen på barn og unge i sorg er større enn de fleste voksne tror. Kontakt med venner kan være vanskelig fordi de ikke helt forstår hvordan det er å miste noen. Det er heller ikke alltid lett å snakke om det.

Det å treffe andre barn og unge som har opplevd sorg kan derfor være en lettelse for mange. Målet med sorggruppene er å:

- lære om ulike tanker og reaksjoner som kan komme i sorg
- gi en opplevelse av gjenkjenning, det vil si at andre har det på samme måte som en selv
- gi forståelse, det vil si at andre vet hva man går gjennom
- styrke mestringsevne og selvfølelse

Sorggruppene er åpne for alle uansett livssyn og blir organisert i aldersbestemte grupper. Samlingene varer i 1,5-2 timer hver gang. Tilbudet er gratis, med løpende påmelding der en gruppe starter når det er nok deltakere.

Hver gruppe ledes av to gruppeledere som kan ha ulik utdanning og bakgrunn, som pedagog, helse- sykepleier, sykepleier, sosionom, diakon, prest og andre. Alle har taushetsplikt.

Sorggrupper i Bergen for barn og ungdom er et samarbeid mellom Fana og Ytrebygda menigheter, Loddefjord og Olsvik menigheter, Åsane menighet og 13-20.

Påmelding til sorggruppe sendes med opplysninger om navn og alder på barnet, adresse og telefonnummer til koordinator for arbeidet, Åshild Hølleli Frantzen (diakon i Fana og Ytrebygda menigheter). Mobil: 47072899 / epost: af847@kirken.no

Barnas eget rom i kirken

Sommeren er en tid som er mindre travel for noen av oss i staben. Da er det mulig å få gjort unna ting man ikke får tid til ellers i året – som å oppgradere et av kjellerrommene i menighetscenteret.

TEKST OG FOTO: ELISE SÆLE

OPPGRADERT: Det lille kjellerrommet er blitt mye mer koselig og brukervennlig.

Dette er et ganske lite rom som skal kunne romme forskjellige aktiviteter – alt fra søndagsskole og bredde-

samlinger til konfirmantgrupper og komitémøter. Rommet skal kunne brukes av både barn, unge og voksne.

Noe av det som er gjort:

- Vi har fått en flott fastmontert framviser i taket.
- Vi har rigget en vegg til dukke-teaterscene/flanellograf.
- Vi har pusset opp et gammelt skap og kjøpt nye hyller.
- Det er sydd nye gardiner og det er malt en stor kirkeårssirkel.
- Vi har fått ned leker og søndagsskoleutstyr.

De nye kirkebenkene vi har fått laget for barn har også fått sin plass der nede – når de ikke skal brukes på familiegudstjenester i kirken. Disse er blitt laget med de vanlige kirkebenkene som modeller, og er nesten helt lik de gamle – bare uten ryggstø. Nå mangler vi bare en forbedring av internett, så er vi i mål. Håper rommet blir til glede for store og små framover.

MIN JULESANG

Det lyser i stille grender

Nils Kristian Søfteland (foto: Privat)

Jeg får en inderlig, varm julestemning når vi synger «det lyser i stille grender av tindrande ljøs i kveld».

AV NILS KRISTIAN SØFTELAND

Ordene i sangen minner meg om min barndoms jul, og selv om jeg ikke er nynorskbruker selv, så gir teksten til Jakob Sande, med det rike nynorske billedspråket, en ekstra dimensjon til den intense julefølelsen. Jeg får en følelse av hvit snø som daler stille ned, koselig lys fra alle hus og forventning om det som skal komme.

Og så er det en sang som knytter barna og barnas verden til selve juleevangeliet, barnet som ble født i stallen, verdens frelser. Barnet som vokste opp som Guds egen sønn på jorden, og som sa «la de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem»: «Den songen som atter tonar / med jubel kvar julenatt / om barnet, Guds Son, vår sonar / som døden for evig batt».

JULEMIDDAG I KORSKIRKEN: På julaften samler Kirkens bymisjon 400-500 deltakere og rundt 100 frivillige. (Foto: Bymisjonen i Bergen)

«Julaften med to skiver leverpostei og ei bikkje. Det er noe som suger, for å si det sånn».

TEKST: METTE GILJE

Norunn Noremark
(foto: Bymisjonen i Bergen)

Ikke alle gleder seg til jul. Mange kan kanskje kjenne på, at når alle liksom skal glede seg, så blir presset for stort. For noen er nettopp førjulstida ei smertelig påminning om alt som kunne vært. Eller ei tid hvor forbrukerkulturen oppleves ekstra påtrengende.

Siden 1997 har Kirkens Bymisjon i Bergen tilbudt et sted å være på julaften. Der kan være et stort spekter av grunner til å komme: Alt fra at en er nyinnflyttet, har ei bakvakt og ikke kan reise ut av Bergen eller ikke skal ha

sine barn i år fordi de kun er hos en annet hvert år.

På julaften samler Kirkens bymisjon 400-500 deltakere og rundt 100 frivillige. På programmet står blant annet:

- Gudstjeneste kl. 17.00
- Servering av tradisjonell pinnekjøttmiddag (og vegetarisk alternativ)
- Gang rundt juletreet
- Kulturinnslag fra noen av byens artister
- Kaffe og kaker
- En liten håndstrikket gave, som varme sokker

Norunn Noremark fra Hordvik har deltatt i dette arrangementet i mange år. Først som frivillig, så som tilsatt i Kirkens Bymisjon, blant annet som frivillighetskoordinator. Norunn har altså delegert oppgaver til «disse stakkars uselviske menneskene som gir avkall på ei skikkelig norsk familiejul for å ofre seg for en drøss fremmede i ei trekkfull middelalderkirke?» Langt derifra. Det er faktisk stor pågang for å få lov til å være med og assistere ved disse julefeiringene. De første frivillige melder seg gjerne allerede i mai.

Alle ønskes velkommen til å delta. For der er jo så mange oppgaver – fra å merke innleverte strikkede gaver på forhånd med størrelse til å ause opp pinnekjøtt til køen av folk (vanligvis mange bordsetninger), samt til det å bare være til stede med et blick og et smil. Blant annet. Og noen ganger kan det trenges en skulder, også når noen «mister maska», som Norunn sier. Julaften er jo den typen dag hvor sånt kan skje.

Kirkens Bymisjon startet altså i Bergen i 1997. En av beveggrunnene var at de enkelte menighetene så at de ikke klarte å ivareta sine diakonale oppdrag, blant annet for flerspråklige og rusavhengige. Slik er disse julefeiringene i Korskirken et arbeid av og for alle Kirkas menigheter i Bergen.

– Hva har gjort mest inntrykk på deg i alle disse årene med julefeiring i Korskirken?

– Vi er i et gudshus. Vi har mat, varme og fellesskap – og ingen bryr seg om hvem som er direktøren, eller hvem som bor på hospits. Vi kjenner ikke hverandres status; den betyr ingenting, svarer Norunn.

Det er sånn vi ønsker at kirka skal være.

Juletradisjon

Tradisjonar, institusjonar, organisasjonar, prestasjonar. Noko å vera stolt over. Noko å samlast rundt. Noko som er med å gi oss felles referansar. Det byggjer nasjonar, det byggjer byar, det byggjer bygder. Det byggjer samfunn, små og store.

TEKST: KNUT LANGELAND

Julekonserten i Salhus kyrkje vart første gong skipa til midt på femti-talet. Salhus Musikklag, Salhus Mannskor og Salhus Damekor stod bak, og konserten vart ein umiddelbar suksess, om ein kan kalla det det. To framsyningar måtte til, ein om føremiddagen, og ein på kveldstid, og endå fleire kunne det sikkert vore, for begge framsyningane samla fulle hus og indre jubel. Salhusfolk strømde til for å lata seg inspirera av song og musikk. Så fullt var det at koret vanlegvis ikkje fekk plass på benkene, men måtte sitja rundt alteret når dei andre spelte.

Repertoar og deltagande kunstnarar har variert noko opp gjennom åra, men Musikklaget har vore med alltid. Skulemusikken kom med etter kvart, mannskor og damekor vart til Salhuskoret. Dei har ikkje vore med på fleire år no. I staden deltek kyrjekoret og eit barnekor. Salhus skulemusikk blir forsterka ved dette høvet av Mjølkeråen Skulemusikk.

Til ut på 70-talet var to framsyningar av Julekonserten vanleg. I dag er det berre ei framsyning, men også på den er det fulle benkerader i den vakre kyrkja vår i Salhus. Frå heile

FULLE BENKERADER: Julekonserten er eit av årets musikalske høgdepunkt for dei som er med å setja tone til hendinga. Biletet er frå Julekonserten i 2011. (Arkivfoto: Olav Aspholt)

kyrkjelyden kjem det folk for å få del i opplevinga. Konserten blir alltid avslutta med «Deilig er jorden», og då deltek både musikarar og songarar i eit mektig crescendo. Den som ikkje frys på ryggen og kjenner julestemninga stiga frå alter til spir då, den kan truleg berre gi opp å koma i julestemning.

Julekonserten er eit av årets musikalske høgdepunkt for dei som er med å setja tone til hendinga. For mange har det vore ein plass å debutera framfor eit stort og forventningsfullt publikum, og det er nok ikkje

fritt for at nerver har vore i ulage kanskje i fleire dagar på førehand. Julekonserten er i dag i regi av kyrkja, men det er framleis ein konsert mykje meir enn det er ei preik. Uansett er det ei hending som samlar både truande og ikkje-truande, og som no i meir enn 65 år har bidrege til å gi farge og identitet til bygda vår. Forhåpentleg er det ein tradisjon som vil vera etterspurt også langt inn i framtida. Men det gjer seg ikkje sjølv. Det ligg arbeid og øving bak, og utbytet kjem ikkje i form av klingande mynt, men i form av ei levande, stolt og identitetssterk bygde.

Salhus mellom to permar

Det gjekk som det måtte. Salhus sin eigen skribent, Knut Langeland, har endeleg gjeve ut bok om Salhus.

I fem år har Knut Langeland gleda oss med digital adventskalendar. Bak kvar luke fann me eit lite stykke lokalhistorie med kvardagsheltar og originalar, tradisjonar og nyskapningar frå bygda. No finst alle fem årgangar å finne mellom to permar.

28. oktober lanserte Knut'n boka si «Med gull i himmelrand – 120 forteljingar frå Salhus» i Salhushallen. Menighetsbladet har fått lov å trykke luke 20 frå 2019, som handlar om julekonserten i kyrkja. Årets julekonsert vert halden 12. desember. Velkomen!

KIRKESKYSS:

Trenger du skyss til kirken?
Ta kontakt med administrerende leder Kristi Aadland for mer info, tlf: 55 36 22 40.

BESØKSTJENESTE

Har du lyst å være med i besøks-tjenesten? Er en av dine mye alene?
Ta kontakt med diakonimedarbeider Helen Toppe for mer info.

UTLEIE AV MENIGHETS-SENTERET

Trenger du lokale til dåpsfest, konfirmasjon, minnesamvær eller lignende, så er menighets-senteret en perfekt plass. Velutstyrt kjøkken til 70 personer, nydelig utsikt over Salhusfjorden og gode parkeringsforhold. Ta kontakt med administrerende leder Kristi Aadland, tlf: 55 36 22 40.

KONTORTID

Tirsdag, onsdag og fredag kl.
9:00-13:00. Unntak kan forekomme.

Velkommen til gudstjeneste!

Alle gudstjenester kl. 11.00 om ikke annet nevnt.

28. november

Lysmesse v/Thor Haavik

5. desember

Hovedgudstjeneste med dåp og nattverd v/ Christian Dossou Nonvide

12. desember

Familiegudstjeneste med dåp og juleverksted v/Hanne Zimmermann-Ølberg og Elise Sæle

19. desember

Hovedgudstjeneste med nattverd v/Thor Haavik

24. desember

Kl. 14.00: Julegudstjeneste i Salhus kirke v/ Hanne Zimmermann-Ølberg

Kl. 14.00: Julegudstjeneste i Heimly bedehus v/Thor Haavik

Kl. 16.00: Julegudstjeneste i Salhus kirke v/ Hanne Zimmermann-Ølberg

Kl. 16.00: Julegudstjeneste i Hordvik bedehus v/Thor Haavik

25. desember

Festgudstjeneste med dåp og nattverd v/ Børge Ryland

2. januar

Hovedgudstjeneste med nattverd

9. januar

Kl. 19.00: Kveldsgudstjeneste med nattverd

16. januar

Lovsangsgudstjeneste med dåp, nattverd og søndagsskole

23. januar

Familiegudstjeneste med nattverd

30. januar

Hovedgudstjeneste med nattverd. Dåpsgudstjeneste kl. 13.00.

6. februar

Hovedgudstjeneste med nattverd og søndagsskole

13. februar

Familiegudstjeneste

20. februar

Lovsangsgudstjeneste med dåp, nattverd og søndagsskole

27. februar

Hovedgudstjeneste med nattverd. Dåpsgudstjeneste kl. 13.00.

6. mars

Kl. 19.00: Kveldsgudstjeneste med nattverd

13. mars

Familiegudstjeneste

20. mars

Lovsangsgudstjeneste med dåp, nattverd og søndagsskole

27. mars

Hovedgudstjeneste med dåp og nattverd. Dåpsgudstjeneste kl. 13.00.

3. april

Fasteaksjonsgudstjeneste

LIVETS GANG

Døpte

19.09.2021: Ellinor Pedersen Solheimslid

19.09.2021: Livia Neset Jenssen

19.09.2021: Liam Angeltvedt Misje

19.09.2021: Fredrik Marøy Martinsen

26.09.2021: Adam Arntzen Flatøy

26.09.2021: Emma Andersen Vikør

03.10.2021: Maia Sandvik Os

03.10.2021: Julian Teigland Falch

03.10.2021: Gustav Frislid Mundal

03.10.2021: Matheo Fuglevand Riffo

17.10.2021: Sofie Oksnes Eriksen

17.10.2021: Noah Bognøy Mjelstad

17.10.2021: Emilie Lohne-Nygård

24.10.2021: Ursela Renate Rubatscher-Schouw

24.10.2021: Emilio Alan Rojas Smith (Åsane kirke)

24.10.2021: Mia Solberg Sundland (Åsane kirke)

31.10.2021: Ulrik Reigstad-Stiansen

31.10.2021: Lise Valdine Notøy

31.10.2021: Astrid Pedersen

31.10.2021: Christoffer Lian Sivertsen

07.11.2021: Silas Berglund (Sandvikskirken)

14.11.2021: Martine Heen Tellevik

14.11.2021: Aurora Hjelle Tennøy

Døde

01.09.2021: Helene Tyvoll

17.09.2021: Olav Sætre (Åsane kirke)

17.09.2021: Oddbjørg Åshild Knarvik (Åsane gamle kirke)

22.09.2021: Ruth Solveig Låstad

24.09.2021: Else Birkeland (Åsane gamle kirke)

30.09.2021: Jan Dagfinn Lund (Åsane gamle kirke)

29.10.2021: Kari Michelsen (Loddefjord kirke)

02.11.2021: Lars Bjørsvik (Åsane gamle kirke)